

25. évf. 4. sz. 1978. április

Tudományos és Műszaki Tájékoztatás

Dr. Polzovics Iván
1909–1978

Pótolhatatlan veszteség érte a hazai tájékoztatás-ügyet és az OMKDK-t *dr. Polzovics Ivánnak*, az OMKDK Dokumentációs Igazgatósága vezetőjének elhunytával. Neve és munkássága összefonódott a tudományos és műszaki információ országos rendszere kiépítésének 30 éves időszakával. Széles körű tudása, közel 3 évtizedes információs tapasztalata, rendszerező és szervező képessége tekintélyt és megbecsülést szerzett neki nemcsak itthon, de határainkon túl is, öregbítve ezáltal hazánk és intézményünk hírnevét.

1909. június 4-én született Budapesten. Iskoláit Gödöllőn végezte, majd a budapesti Műegyetem (pontosabban: Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem) közgazdaságtudományi karára iratkozott be, ahol kiemelkedő tanulmányi eredményei alapján „sub auspiciis” minősítéssel avatták doktorrá. Tanulmányait a bécsi tudományegyetem jogi karán egészítette ki, majd ennek nyomán a budapesti tudományegyetem jogi karán is végbizonyítványt szerzett.

A tudományos kutatás és az egyetemi oktatói pálya vonzotta, tudományos tevékenységének fő tárgya a nemzetközi jog volt. A Műegyetem közgazdaságtudományi karán tanársegédként, majd adjunktusként dolgozott és 1938-ban *egyetemi magántanári* képesítést szerzett.

1939-től 1944-ig a kassai Kereskedelmi Főiskolán a *közgazdaságtan*, majd a *kereskedelmi jog professzora*. Javarészt ebben az időszakban készíti a nemzetközi jog tárgykörébe eső tanulmányait, amelyekben a német fasizmus jogsértő tényeit vizsgálja és bírálja a nemzetközi jog szempontjából, és figyelmeztet a német kormány és hadsereg embertelen, jogtipró intézkedéseire.

Antifasiszta tudományos munkássága és magatartása magára vonta nemcsak az uralkodó osztályok legreakciósabb rétegeinek figyelmét, de a magyar szellemi ellenállás vezetőinek figyelmét is. Magyarország

német megszállása után menekülnie kellett, a német katonai rendőrség elől és illegálitásban húzódott meg a fővárosban a felszabadulásig.

A felszabadult népi demokratikus Magyarországon a közoktatásügyi minisztériumban jelentkezett szolgálatra. Ismét visszakerült a Műegyetem közgazdaságtudományi karára *egyetemi tanárként*, egyidejűleg pedig az újjáépítési, illetve építésügyi minisztériumban is dolgozott. A közgazdaságtudományi kar 1949-ben – a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szervezésével – megszűnt. Közhivatali pályafutása 1950-ben az Országos Tervhivatal tanulmányi osztályán folytatódott, ahonnét az 1949-ben az OT felügyelete alatt létesült Műszaki Dokumentációs Központba került.

1951-ben kezdődött Polzovics Iván *információs pályafutása*, amelynek során gyümölcsöztetni tudta egyrészt a jogtudomány művelése során megszerzett logikai rendszerező készségét és precizitását, másrészt a közgazdaságtan művelése során megszerzett gazdasági és szervezési ismereteket. Tekintve, hogy több mint egy évtizedet töltött el a közgazdaságtudományi karon, amelyik a budapesti Műegyetemhez tartozott, nem volt ismeretlen és idegen a *műszaki léggör*, amelyhez tevékenysége ettől fogva kapcsolódott.

Első feladatként a Műszaki Lapszemle sorozatok *szerkesztését* kapta. Már 1951-ben részletes *metodikát* dolgozott ki „Tájékoztató a műszaki referátumok készítéséhez” címmel (az útmutató 2. kiadása 1958-ban, legutóbbi változata 1977-ben jelent meg). Ez az úttörő jellegű módszertani útmutató alapjává vált az OMKDK egyre szélesedő referáló munkájának, de felhasználták szempontjait külföldön is, így pl. az NDK-ban.

Nagy energiával kapcsolódott be a dokumentációs *szabványosításba*, a Magyar Szabványügyi Hivatal dokumentációs szabványbizottságának munkájába. Közreműködött számos szabványtervezet kidolgozásában. Ő kezdeményezte és készítette elő a szakirodalmi tájékoztató kiadványoknak és a szakirodalmi fordítások alaki és egyes tartalmi követelményeinek szabványosítását (MSZ 3398–55. és MSZ 3964–58.).

Kiemelkedő elméleti és gyakorlati eredménye volt a *szelektív információterjesztés* elvének kidolgozása és megvalósítása témafigyelés címe alatt 1955-ben. Egyedi információs igények szervezett, folyamatos kielégítése nagy volumenű irodalomfigyelés alapján Polzovics Iván elgondolása szerint öltött testet legelőször a világon. Az általa kidolgozott – és az akkori technikai lehetőségeink között csupán *manuális* módszerekre alapozható – szolgáltatás előfutára volt és a mai napig is prosperáló manuális reprezentánsa az 1959 után SDI (Selective Dissemination of Information) néven híressé vált *gépi* információs szolgáltatásnak. Bár az SDI eredetét általában a híres amerikai mérnök, H. P. Luhn, az IBM munkatársa 1959. évi kísérleteire vezetik vissza, nyilvánvaló, hogy az egyedi igények szerint differenciált információszolgáltatás kidolgozásának és első sikeres megvalósításának érdeme Polzovics Iván nevéhez fűződik.

Az 1956. évi ellenforradalom során tanúsított higgadt, szilárd magatartásával Polzovics Iván nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az OMKDK leküzdje az ellenforradalom romboló hatását és fokozott erővel lásson az előtte álló hatalmas feladatok megoldásához.

Közvetlenül az ellenforradalmi események után megbízták a *fordítási osztály*, majd 1957-ben a *dokumentációs osztály* vezetésével. Első intézkedései közé tartozott a Műszaki Lapszemlék évi tárgyszavas indexeinek kidolgozása, a fordítások átfutási idejének csökkentése, az irodalomkutatás metodikájának átdolgozása és a kutatások eredményeként előálló szakbibliográfiáknak a felhasználók igényeit jobban kielégítő elrendezése.

Az 50-es évek végére esik Polzovics Iván második időtálló *újjátása* ezúttal az *információs feldolgozások és szolgáltatások* terén. Ekkor fordul érdeklődése fokozott mértékben a külföldi információs gyakorlat, elsősorban a Szovjetunió gazdag tapasztalatainak megismerése felé. Ekkor kerül szembe azzal a kérdéssel, hogy mire is van az információfelhasználóknak leginkább szüksége. Ekkor tudatosul benne az információforrások rohamosan növekvő mennyiségének és az információfelhasználók korlátozott – és gyakorlatilag időben állandó – befogadóképességének dialektikus ellentmondása.

Ekkor dolgozza ki – a hazai információs gyakorlatban addig nem ismert – újszerű *analitikus-szintetikus információs feldolgozások és szolgáltatások* elméletét és váltja valóra elgondolásait újszerű szolgáltatások szervezésével. E szolgáltatásokat egyrészt a szigorú mércén alapuló anyagválogatás, másrészt

pedig a felhasználók számára közvetlenebbül felhasználható forma jellemzi. E körbe tartoznak az OMKDK témadokumentációs kiadványai, a Műszaki Információ, majd a Műszaki Gazdasági Információ sorozatok, főként pedig a Műszaki-Gazdasági Tájékoztató című információs folyóirat és a Műszaki Fejlődési Áttekintések, ill. a Műszaki-Gazdasági Fejlődés Fő Irányai című sorozatok.

E tartalmilag teljesebb – sőt esetenként teljes – tájékoztatást nyújtó szolgáltatásoknak az a célja, hogy a felhasználó ne csak információs forrásokra utaló – és legfeljebb a forrás főbb tartalmi vonásait közlő – információt kapjon, hanem olyan – viszonylag teljes körű – információt, ami az érintett információs forrásokban a tárgykörre vonatkozik.

Sokoldalú tudományos érdeklődését mutatja az erre az időszakra eső tudományos *polémia*ja Koblitz professzorral, az NDK központi információs intézetének akkori igazgatójával a *dokumentáció és információ fogalmáról*, továbbá egy rendkívüli alaposággal és körültekintéssel megírt tanulmány a *referáló folyóiratok kialakulásának történetéről*.

Gyökeres változást hozott az OMKDK működésében az OMFB létesítése 1962-ben és az OMKDK áthelyezése a népművelési minisztérium felügyelete alól az OMFB felügyelete alá.

Polzovics Iván nagy energiával kapcsolódik be az OMFB irányításával megoldandó *információs és szervezési feladatok* megoldásába. Tagja az OMFB Dokumentációs Állandó Bizottságának, számos témabizottságnak, tagja az Országos Dokumentációs Bizottságnak. Tevékenyen közreműködik a szakirodalmi információ országos rendszere tárgyában 1963-ban jóváhagyott OMFB *konceptió* kidolgozásában.

Ebben az időszakban fordul az információ *szervezési* kérdéseinek mélyreható tanulmányozása és feldolgozása felé. Részt vesz több *tanulmányútban* a baráti szocialista országokban az információ országos szervezetének tanulmányozására. Kutatásainak eredményeit 1962-ben teszi közzé egy tartalmas tanulmányban.

Ugyanebben az évben publikálja az OMKDK „*Bevezetés a szakirodalmi dokumentációba*” című összegező és gondolatformáló *kézikönyvét*. Információs szakemberek és szakkönyvtárosok sokaságának nyújtott e kézikönyv biztos alapot az információs tevékenység elemeinek elsajátításához. Még ma sincs hasonló jellegű másik összefoglaló kézikönyvünk a szakirodalmi információ elméletéről és gyakorlatáról.

A Polzovics Iván vezette dokumentációs osztályból alakult 1964-ben az OMKDK Dokumentációs Igazgatósága, amelynek megszervezése az ő nevéhez fűződik és amelyik 1977 végéig a vezetése alatt állott. Az Igazgatóság kötelékébe került a korábban önálló fordítási osztály és az Országos Fordításnyilvántartás is.

Az új szervezeti keretek, az 1963. évi OMFB konceptió és az OMFB támogatása szárnyakat adott az Igazgatóságnak az információs munka fejlesztéséhez Polzovics Iván irányításával.

Kiszélesedett a feldolgozásra szolgáló *információs bázis*, bővültek az információbeszerzésre alkalmas *nemzetközi kapcsolatok*. A referátumok és más feldolgozások volumenének növelése mellett *további szolgáltatások* indultak. Jelentősen megnőtt a Műszaki Információ, illetve a Műszaki-Gazdasági Információ sorozatok keretében publikált alsorozatok száma. Megindult a Műszaki és Gazdasági Fordítások Országok Címjegyzéke címmel a szakfordítások jegyzékeinek közzététele a szakfordítások országos nyilvántartását szabályozó 1951 évi utasítás előírásai szerint. A lyukkártyatechnika és a számítástechnika információs alkalmazása terén – az Országos Műszaki Könyvtár után – a Dokumentációs Igazgatóság kezdeményezte a feldolgozott szakirodalmi közlemények címszavainak gépi permutálásával előállított – KWIC típusú – *indexek gépi előállítását és terjesztését*.

Bekapcsolódott Polzovics Iván a *baráti szocialista országok központi információs szerveivel megindult együttműködés* hazai munkálataiba is. E kapcsolatok keretében szervezte meg a *magyar tudományos és műszaki folyóiratok referálását* a Szovjetunió központi információs intézete, a VINITI számára, orosz nyelven, a VINITI módszertani útmutatása alapján. Ez a tevékenység kapcsolódott a hazai szakirodalom orosz, angol és német nyelven 1949 óta folyó referálásához és az OMKDK három nyelven párhuzamosan kiadott *idegennyelvű lapszemléinek* szerkesztéséhez.

Polzovics Iván előrelátásának, szervezőképességének, közgazdasági ismereteinek nagy szerepe volt abban, hogy az OMKDK eredményesen folytathatta tevékenységét 1968 után is, a gazdaságirányítás akkor

bevezetett új rendszerében. Irányítása alatt az OMKDK információs tevékenysége *gazdaságilag-pénzügyileg önellátóvá vált*, az intézménynek a szolgáltatásokból származó bevételei fedezték az információs tevékenység költségeit.

Az azóta eltelt időszakot az információs *szolgáltatások* további mennyiségi és választéki *fejlődése*, különösen pedig a *nemzetközi információs kapcsolatok erősödése* jellemezte. Új szint hoztak a szolgáltatások közé a *nemzetközi szervezetek anyagairól* készített feldolgozások, amelyek részben egy új információs folyóiratban, részben pedig válogatott fordításkötetek közreadásában nyilvánultak meg. Ekkor indult meg Polzovics Iván közvetlen irányításával a *technológiaátadás* ismerveit megközelítő *információszolgáltatás az UNIDO* részére, a hazai szakirodalom részleges *referálása nagy nyugatnémet és francia információs szolgáltatások és rendszerek számára*. A Dokumentációs Igazgatóság szervezetébe került néhány éves működés után a Nemzetközi Nukleáris Információs Rendszer (*INIS*) *hazai csomóponti részlege* is.

Irányításával készült fel a Dokumentációs Igazgatóság a szocialista országok Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszerének egyik legfontosabb alrendszerével, a *Publikált Dokumentumok Nemzetközi Specializált Információs Rendszerével* kapcsolatos hazai feladatok, továbbá a *környezetvédelmi információ* hazai kijelölt központjaként és a KGST Nemzetközi Környezetvédelmi Információs Szolgálatába kijelölt hazai intézményként rá háruló feladatok megoldására.

1974-ben ünnepeltük az OMKDK információs ágazatának *negyedszázados tevékenységét*. Az információs munka fejlesztésében elért kiváló eredményeiért Polzovics Iván *kormánykitüntetésben*, a munka érdemrend ezüst fokozatában részesült.

A fejlődés következő fokozata a *számítástechnika intenzívebb alkalmazása* információs célokra. A sokféle alkalmazási forma közül a legegyszerűbbel, szakirodalmi jegyzékek rendezésével és kiíratásával már régebben foglalkozott a Dokumentációs Igazgatóság és az OMKDK többi igazgatósága. 1974-től kezdve kezdtünk felkészülni külföldi *mágnesszalagos információs adattárak* feldolgozására és hasznosítására. E feladat korántsem csak számítástechnikai jellegű, hiszen hatékony megoldásához meg kell fogalmazni a felhasználók egyedi szükségleteit, meg kell határozni ennek alapján az ún. keresési profilokat, mégpedig olyan módon és szerkezetben, ahogyan azt a mágnesszalagos adattár információs szerkezete (osztályozási rendszere, tárgyszórendszere, tezaurusza stb.) megkívánja. Polzovics Iván nevéhez fűződik ez a munka, mégpedig az *INSPEC* és az *INIS* mágnesszalagos szolgáltatások alapján végzendő *Témára Irányuló Gépi Információterjesztés (TIGIT)* kidolgozásával és bevezetésével.

Polzovics Iván alkotó tevékenysége az információ területén életpályájának *nagyobbik* részét töltötte ki. E rövid áttekintés éppen csak rávilágíthatott közel 30 éves információs munkásságának főbb mozzanataira és eredményeire. Mögöttük kitartó, szívós *szervező munka* húzódott meg. Ez kiterjedt többszáz kutatónak, mérnöknek és közgazdásznak az információs feldolgozásokba, *referálásba, szerkesztésbe* stb. való bevonására; több ezer főnyi *szakfordítói* gárda megszervezésére fordítási és lektorálási feladatok ellátására; együttműködési megállapodások kidolgozására és *információs együttműködés megszervezésére* számos információs és egyéb intézménnyel; szerkesztője volt a Magyar Távirati Iroda és az OMKDK „Gazdaságpolitikai Információk” című közös havi információs kiadványának. Végül pedig – de nem utolsósorban – élete végéig, 1978. március 9-én bekövetkezett haláláig kézben tartotta a *Dokumentációs Igazgatóság* sokrétű, szerteágazó, bonyolult *munkájának megszervezését* és folyamatos *fejlesztését*.

Polzovics Ivánban a dokumentáció és információ 30 éves hazai fejlődésének egyik legmarkánsabb vezéralakját veszítettük el. Tudományos felkészültsége és munkássága, sokoldalú érdeklődése, széles körű műveltsége és nyelvtudása, kiváló személyi tulajdonságai és vezetőkészsége tették alkalmassá annak a kiemelkedő szerepnek a betöltésére, amely a tudományos és műszaki információ szervezésében és fejlesztésében rá várt.

Ismerték és elismerték őt és munkásságát a baráti szocialista államokban és más államokban is, mindenhol, ahova személyesen vagy írásaival eljutott. Tanulmányainak sora jelent meg a hazai szaksajtóban – elsősorban lapunkban –, némelyike pedig külföldi szaklapokban. Legutolsó két cikke – mindegyikük a hazai szakfordításüggyel és az Országos Fordításnyilvántartással foglalkozik – nemrég jelent meg egy NDK-beli és egy indiai szakfolyóiratban és már csak halála után érkezett hozzánk.

Polzovics Iván egész életében *oktatott és nevelt*, egyetemi oktatóként, professzorként, tanfolyami előadóként, de mindennapos vezetői tevékenysége során is. Szigorú és igazságos oktató, nevelő és vezető volt. Határozott vezetői egyénisége mögött megmutatkozott baráti segítőkészsége, a nehézségeken önmagát és munkatársait átsegítő humora.

Humanista értelmiségiként mélységesen hitt az értelem és a gondolat erejében, a logika törvényeiben, a meggyőzés hatékonyságában, az emberiesség hatalmában. Sokat követelt beosztottjaitól: értelmet, szorgalmat, hozzáértést, az információs munka iránti odaadást, a szakma szeretetét. Önmagával szemben sem támasztott kisebb követelményeket.

Legmértőbb — és legmaradandóbb — emléket azáltal állíthatunk Polzovics Ivánnak, ha *követjük őt* az általa megkezdett úton, ha *megszívleljük* tanításait, ha *tanulunk* eredményeiből, ha *megóvjuk és továbbfejlesztjük* életművét.

Információs pályafutásának három évtizede alatt információs szakembereknek újabb generációja nőtt fel. Rajtuk — és a mai fiatal szakembereken — a sor! Legyen a mostani években lejátszódó *információs korszakváltás* nemcsak lezárása egy eredményes, de befejezett korszaknak, hanem kezdete egy újabbnak: egyre hatékonyabb technikai eszközökkel és módszerekkel, egyre jobban képzett, sokoldalú információs szakemberekkel az eddiginél jobban, gazdagabban, eredményesebben szolgálja az új generáció minden információs rendszer alapvető célját: az információfelhasználók ellátását a munkájukhoz elengedhetetlen információkkal!

Ez volt Polzovics Iván legfőbb célja — és ez legyen utódai célja is!

Dr. Lázár Péter

Dr. Polzovics Iván

információs tárgyú publikációi

A tárgyszavas témafigyelés. Új dokumentációs szolgáltatás az OMK-ban. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 2. évf. 1955. 5. sz. 10–15. p.

A témafigyelés szervezési kérdései és gyakorlati működése az 1955. évi kísérleti bevezetés során. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 2. évf. 1955. 7. sz. 34–42. p.

A dokumentációs kiadványok szabványosítása. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 3. évf. 1956. 1. sz. 28–30. p.

A dokumentációs kiadványokban közreadott szakirodalmi anyag osztályozásáról. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 3. évf. 1956. 5–6. sz. 48–54. p.

Differenzierung der Dokumentationsarbeit in der Technischen Landesbibliothek, Budapest. = Dokumentation, Berlin. 3. Jg. 1956. 5. No. 97–101. p.

A folyamatos műszaki tájékoztatás új útjai. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 4. évf. 1957. 4. sz. 19–28. p.

Új irányok a dokumentáció gyakorlatában. = Országos Műszaki Könyvtár Jubileumi Évkönyve 1883–1958. Bp. 1958. 141–181. p.

Dokumentáció és információ. = Magyar Könyvszemle. 75. évf. 1959. 4. sz. 325–332. p.

Einige Betrachtungen zur Begriffsbestimmung von Dokumentation und Information. = Dokumentation, Berlin. 6. Jg. 1959. 6. No. 168–172. p.

Az OMK új típusú dokumentációs kiadványai a külföldi fejlődés tükrében. = Országos Műszaki Könyvtár Évkönyve 1959. Bp. 1960. 121–162. p.

Néhány szó a „Műszaki–Gazdasági Tájékoztató” rendeltetéséről és műfaji sajátosságairól. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 7. évf. 1960. 4. sz. 14–22. p.

Az elsődleges szakirodalom közreadási formáinak szervezési problémái. Elemzés és javaslatok. = Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ Évkönyv 1960. Bp. 1961. 136–229. p.

Dokumentáció és információ. = A dokumentáció, az információ és a tájékoztatás fogalma. Terminológiai vita. Bp. OSZK–KMK. 1961. 5–16. p., 37–47. p.

A műszaki könyvtárak és a dokumentáció feladatai a 2. ötéves népgazdasági tervben. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 8. évf. 1961. 1. sz. 1–15. p.

Dokumentációs házikiadványok a hálózatban. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 8. évf. 1961. 2. sz. 15–19. p.

Dokumentáció és műszaki propaganda. = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 8. évf. 1961. 2. sz. 25–38. p.

Bevezetés a szakirodalmi dokumentációba a műszaki és természettudományok területén. Bp. OMKDK. 1962. 450 p.

A műszaki dokumentáció országos szervezetének és szervezésének problematikája, fő irányai a szocialista országokban és a hazai megoldások kívánalmái. = Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ Évkönyv 1961. Bp. 1962. 85–126. p.

Dokumentalista, dokumentátor vagy éppen dokumentációs? = Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója. 9. évf. 1962. 6. sz. 67–71. p.

Adatok és felismerések a szakirodalmi dokumentáció történetének kezdeteihez. = Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ Évkönyv 1962. Bp. 1963. 232–298. p.

Információszerzés, -feldolgozás és műszaki dokumentáció. = A tudományos kutatások szervezése és módszerei. Mérnöki Továbbképző Intézet előadássorozatából 4390. sz. Bp. 1965. 345–388. p.

Die Situation und Praxis auf dem Gebiete der ökonomischen und technisch-ökonomischen Informationen in der Ungarischer Volksrepublik. = Symposium über ökonomische und technisch-ökonomische Informationen für führende Organe und leitende Kader, Prag, 23–26. November 1965. 155–161. p. (Dr. Földi Tamással közösen.)

Kísérlet indexművek szerkesztésének mechanikus megoldására. A Science Citation Index. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 14. évf. 1967. 12. sz. 819–841. p.

Doisprezece ani de experienta in informarea selectiva la nivel national si international = Studii si Cercetari de Documentare si Bibliologie, 1967. 4. no. 429–435. p.

Selective information dissemination at national and general level = Annals of Library Science and Documentation, 14. vol. 1967. 2. no. 57–62. p.

A felső vezetői és a vezetői tájékoztatás főbb kérdései. I. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 15. évf. 1968. 3. sz. 185–201. p.

A felső vezetői és a vezetői tájékoztatás főbb kérdései. II. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 15. évf. 1968. 4–5. sz. 320–338. p.

A legfelső vezetői műszaki-gazdasági tájékoztatás tematikai orientációja és kielégítésének módszerei. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 16. évf. 1969. 1. sz. 1–21. p.

Az OMKDK szakirodalmi információs feladatai és fejlesztésük a gazdaságirányítás új rendszerében. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 16. évf. 1969. 9. sz. 621–651. p.

A műszaki-gazdasági tájékoztatás fejlődése és mai helyzete Magyarországon. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 17. évf. 1970. 3. sz. 203–232. p.

25 év a műszaki-tudományos tájékoztatás szolgálatában. Áttekintés az OMKDK információs ágazatának negyedszázados működéséről. Bp. OMKDK. 1974. 146 p.

Engineering information in the Eastern European socialist countries with special regard to the national scientific and technical information system of a small industrializing country. Prepared for the Conference on Engineering Information in Developing Countries of the Committee on Engineering Information of the World Federation of Engineering Organizations, Cairo, 1974. Bp. 1974. (Dr. Lázár Péterrel közösen.)

Twenty years' experiences in a non-mechanized national SDI system. Prepared for the Seminar on Industrial Information Systems of the Committee on Engineering Information of the World Federation of Engineering Organizations. Leningrad, 28–30. May 1975. Bp. OMKDK. 1975. 4. [4] p. (Dr. Lázár Péterrel közösen.)

A szakirodalmi dokumentáció helyzete a felszabadulás előtt és óta Magyarországon. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 22. évf. 1975. 3. sz. 153–188. p.

A műszaki fordítások típusai, sajátosságai és követelményei. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 22. évf. 1975. 7–8. sz. 477–505. p.

Translation activities in Hungary. = Journal of the Indian Scientific Translators Association, New Delhi. 5. vol. 1976. 3–4. no. 96–106. p.

Információs források referálása. Könyvismertetés. /KOBLOITZ, J.: Referieren von Informationsquellen. Leipzig, 1975./ = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 23. évf. 1976. 8–9. sz. 368–370. p.

Szakkfordításügyünk fejlődése és legfőbb problémái. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. 24. évf. 1977. 2. sz. 47–59. p.

Die Übersetzungstätigkeit in der Ungarischen Volksrepublik. = Informatik, Berlin. 25. Jg. 1978. 1. H. 11–12. p.

